Մանրամասի գինը սակարկ 500 նիւսխէ վերիկա, սինէվի գրամէթի խոթանալու իշին 250 դրշ. վէ ալթը այլոզը 125 դրշ. վէ թաշրալար իշին բոսթա բարաալ իշինէ օլարագ, սէնէվի գրամէթի սաղ ագմէ 250 վէ ալթը այլոզը տալի 125 դրշ. տուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 բարաեա սաթքերը։

Մանրամասի Էֆքեար

ՄԻՈՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթքն պէհէր սաթքերը իշին ալիրինէ տէֆա 3 իքինէ տէֆա 2, վէ իւշիանէլու վէ սայիր տէֆալար իշին 1 էր դրշ։ Ի ան սրբասընա գօնուլմաեան իլանքն սաթքերը ծղրտուր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ գալաթատա ըէնճէմպիհ բազարքնտա վաղը Ե 29 իբսի խանքնտա իգնատիոս Ք. ճանոսեան խամինէ էվօնայրիլիճէլը տիր։

ԵԼՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՝ ՀԱ՚ԹԱԳ ՐԷՊԻԼ ԱԽԸՐ։ 1872 ՄԱՅԻՍ 30 ՍԱԼԸ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆԻՍ 12 ՆԻՄԷՐՕ 1891

DROGUERIE CENTRALE

ՄԷՐԲԷԶԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷ

ՏԷՎԼԱ-ՍՈՒՏԱ ԷՃՕՂԷԽԱՆԷՍԻ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՍՕԳԱՂԸ
Ն. 11

ԻՍԹԱՆՊՈԼ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՍՕԳԱՂԸ
Ն. 11

ԼՕՆՏՐԱ, ՎԷ ԲԱՐԻՍ ԷՔՍԲՕԶԻՍԻՕՆԼԱՐԸՆՏԱ ԱԼԹՈՒՆ, ՎԷ ԿԻՄԻԻՇ, ՎԷ ԹՈՒՃ ՄԻՏԱԼԵԱ ԱԽԶ ԻՅԼԻՄԻՇ ՏԻՐ

Բայիթախթքն վէ էեալէթլէրին ըսպէչարլարը, մէղքիւր էճզախանէտէ պուլուրլար, ըսպէչարլըղա մախսուս քիմէէվի մահսուլաթ վէ պիրինճի ճինս իլաճլար — Ասբլ էճզալար — ճէրահլըղա վէ ըսպէչարլըղա մախսուս ալէթլար վէ ղայրիհիմ — Ըսպէչարլարա մախսուս քիթապլար — ՄՕՐԻԻ ՊԱԼԸԴ ԵԱՂԸ — Մատէն սուլարը — Իլաճ եէրինէ գուլանբլբը շարապլար — Բարիս, վէ Վիէննա վէ սայիր շէհիրլէր լէվանատալարը — մէթրօ հիսապը իւղրէ թէրթուղ վէ էօլչու։

ԳՕՄԻՍԻՕՆ ԻԼԷ ՍԱՆԱԹՃԱ ՄԱՀՍՈՒԼԱԹ

ՍԻՒԼՖԱԹ ՏԸ ԳԻՆԻՆ ՄԷՐԲԷԶԻ

ԳԻՄԵԷՎԻ ԽԻՒԼԱՍԱԼԱՐ

ԻԼԱՆԱԹ

Պու տէֆա Տէր սրիեէկեէ վիրուա իսէն կէօր հէքիմի քէհալ Ալի էֆէնտի Գէնէնի քէհալիսէ տէրքեար օլան մէհալիթ ինէ մէսնի ապրբեան վէ բէք Գէնա հալսէ օլան կէօզլէրին մուալիճէսինէ սրաղ ճաղընտան, խթէք իսէն դէվաթքն Մահմուտ բաշա ճամիի ճիվարընտա Մէնկէնէ ղոշաղընտա միթէմէրքին օլտուղու վէ պունա տայիր դօնաղը դարուսու իւղրինէ վէ եանընտա էքի ատէտ լավութաղ օլունտուղու խանէյի թէչրիֆ պույուրմասը վէ լաղմ կէլիր իսէ տալի, Մէնկէնէ դարշընտա 16 նիւմէրօ պէրպէր նաղուշ էֆէնտիին տիւքքանընտէն սիւսալ օլունտասը վէ չանէտ կէլմէկէն օլբեր իսէ, իխթար վուղուրնտէ, էֆէնտիի միւմիլէյի պէրպաթ կիտիպ մուալիճէ իլէմէսի իլան օլունուր։ Ճիւմատ վէ բազար կիւնլէրի միւհթաճլիկնի տալի մէճանէն մուայէնէ վէ մուալիճէ իսէյէկինտէն մատատա սէ հէր կիւն սաղահ սաաթ օն իքիտէն օնա դատար մէղքիւր իգամէթ կեահլարընտա պուլունաճաղլար տըր։

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Rochechouart, N° 7.

Պէյնճի Գուլեաֆը, Հ-վբը Եէղբօղլուսու

1868

EAU DES FEES

Օ ՏԷ ՖԷ

1867 էրզրումիսնուն եալընը տարթար ՄՕՐԻԻՆ ուսուլի իւղրէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան մէղքիւր Օ ՏԷ ՖԷ թասլիր օլունան սու դաղալ օլունմուշ տուր։

Մէղքիւր սու, սաղալ վէ սաչլարը պօեանմաղ մէսէլէսինի դաթի սուրէթտէ հալ էյլէմիշ տիր։ Սահիհէն տիէպիմիրիզ քի, էհլի քիմեալար, սաղալ վէ սաչլարընն պօեանմասը իշին պունան դիեատէ պիր չէյ լիմատ իսէմէղէր։ Մէղքիւր սու, սաչ վէ սաղալ պօեանմաղ իշին հէր կիւն էհալիյէ վերիլմէքսէզ օլան Գէնա վէ հաթթա զարարը մուալիճէլէրէ սապա պէնէյմէկ։ Գուլանմասը տալի գօլայ տրը, չէօյէ քի, պիր սաաթ, մէղքիւր Օ ՏԷ ՖԷ սուեու իլէ քէնտու սաչ վէ սաղալընը քէնտիսի պօեանպիլիր։

ՄԱՏԱՄ ՍԱՌԱ ՖԷԼԻԲՅ

Մէղքիւր թէհոյեւրէ չանան սուեու էհալի իշինէ եայմը սրը։

Ո-հա-Ֆ Ֆբէէ, 43 Բիշէ սօղաղը

Քէղա պուլունուր Բարիսին վէ Ֆրանսա էեալէթլէրինէքի վէ մէմալիքի էնէպպէյէ պաշլըճա բէյրուքէր վէ լավանատաճը մաղազալարընտա։

ՆՕՐԹՐՐՆ

ԼՕՆՏՐԱ ՎԷ ԱՊԷՐՏԸՆՆ

ՄԻԿՈՒՐԻԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ

Սէրմայէ՝ 2,000,000 ինկիլիզ լիրասը

Մէղքիւր դումբանեանընն իսթանպօլատքի ճէնթօսու, պիտա, մսպիկա վէ մալէրի աթէչէ գարշը սիկուրիթա եա թութմաեա բուլասաթը վար տրը։

Զարար պիեանընն պէտէլի անիտէ սահիպի իմզա թարաֆընտան թէչէտիյէ օլունուր։

ՃԷՆԹՕ ԱՏՐԻԱՆ Մ. ՔԷՕՆ

Գալաթատա Գարաքէօյէ
Ժէրէվի խանը

1862 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ ԲԻՒՇԱՏ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՏԷ ՄԻՒԲԵԱՖԱԹ ԱԽԶ ԻԹՄԻՇ

Օ ՏԸ ՄԷԼԻՍ ՏԻ ԳԱՐՄ

Մէղքիւր մուալիճէ, տամլաեա, քէօթրիւմիկէ, տէնիզ խասթալըղընա, դօլէրաեա, պուղուեա, պաեըլմա, հաղմըպլըղա սանճըեա վէ սայիր խասթալըղլարա գարշը պիրէպիր տիր։

ՊՕԱՅԵԷ

ՏԷ ԳԱՐՄԸՆ պիրիճիք խալֆի

Բարիս, 14, Թարան սօղաղը

Պաշլըճա մաղազալարտա սէրսէրիթսու վար։

ԳԱԼԱԹԱ ՖԻԵԱԹՐՆԱ

Գէյօղլու Աղաճամի գարշըսընտա վաղը Պրուսա սօղաղընտա 16 նիւմէրօլու շիրքէթի մէնափիկ մաղազասընտա ալեա սիպիր եաղը, պէյթին եաղը, չէքեր, դահվէ, վէ հէր նէվի պարֆալէյէ սայիր լէվազիմաթ վէ ալեա Մէլանիք շարապը էհվէն ֆիեաթա սաթըլմագտա տրը։

Համալ եիւքիւ օլմասան լէվազիմաթ պիլա խաբրէթ մահալինէ կէօնտէրիլիր։ Վէ եէքիւն ավալ ու իթա խանէ, ֆիեաթլարտան այրըճա պիր ըսքօնթօ տալսի օլունուր։

ՏՕԳԹՕՐ ՍՊԷՅԼԷՆ

Էվրօպա բայիթախթլարընտա իսէհարը մէհարէթ իթմիշ օլուպ, վէ սաղըղ Ֆրանսա իմբէրաթօրու թարաֆընտան քէնտի ռանաթը հազրընտա պիր պէրաթա մալիք պուլունան վէ եէտինէ տիրլօմասը օլտուղու հալդէ, Տէրսաադէթ կէլմիշ օլան միւմիլէյի տօղթօր Սպէյլէն, հէր նէվի աղրը խասթալըղլարընա պաղաճաղընը, վէ չիբրիք տիշլերի ալթուն իլէ տօլտուրուլուպ, վէ սալանան տիշլերի գավիշտիրէճէկինի, վէ սիեահ տիշլերի պէեազլաստաճաղընը, վէ կյրի տիշլերի տօղրուլտուպ, վէ ղայէթ դօլայընդա վէ աղրընթմաղսըզընն միւհէյտանէն տէշ թաղաճաղընը, վէ թապիի տիշլէր կիպի բահաթ իւղրէ խթիմալ էթտիրէճէկինի, վէ շուսամէլիեաթլարընը հէմ կիւզէլճէ վէ հէմ տէ էհվէն ֆիեաթա իճրա իլէյէճէկինի ճիւմլէ էհալիյէ խասէթէն իլան ու պէեան իտէր։

Սրզու իսէնէլէր հէր կիւն ալաթիւրզա սաաթ 2 տէն 11 է զատար Ի-թանպօլատա Գէյօրբիւ պաշընտա 5 Նիւմէրօլու մաղազատա միւմիլէյի տօղթօրա միւրաճաաթ իսէպիլիրլէր։

Մատամ Սպէյլէն տալսի մէղքիւր ամէլիեաթլարճա մէհարէթի քեամիլէսինի խարաղ էթմէքտէ օլտուղունտան, կէրէք Օսմանը գօնազլարընա քէնտի կիտէրէք, վէ կէրէք քէնտույէ կէլմէքլէրինտէ, հարէմէլէր պաղաճաղընը իիմար իսէր։

ՄԻԼԻԹԷԼԻՖ ԷՎՐՕՊԱ ԻՍԹԻԳՐԱՂԱԹ ՄԷՐԲԷԶԻ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍՈՒ

Պուքրէշ շէհրին իսթիգրաղ սէհիմլէրին բրօմէսլէրի, պիրէր չէյրէք պաեաղ մէճիտիյէնէ օլարագ, մէղքիւր մաղազատա սաթըլմագտա տրը, մէղքիւր բրօմէսլէր, պիր տէֆա իչին, եանի 1872 յուլիս 1տէ չէքիլէճէք բիանգօ իչին միւթէպէր օլուպ, գազանան մէպլաղը, եանի 75 պին Ֆրանք ալմաեա հազրլարը վար տրը։

70 բբրօմէս ալանա հէտիյէ օլմագ իւղրէ, Պուքրէշ շէհրին իսթիգրաղընէն ասբլ անա պիլէթի վիրիլիր, 40 բբրօմէս ալանա, Միլան շէհրին 1866 սէնէսի իսթիգրաղ պիլէթի պատիհէվա օլարագ վիրիլիր։

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, սահիպի իմզանընն Գալաթատա Գոմիսիօն խանը իթթիհսալինէ 16 նիւմէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ եէլէմէլէրի։ Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՊՕ

ՄԱՆՍՕՆ ԼԷՍՔՕ

Հեղինակ

Ա Պ Է Ռ Բ Ի Վ Օ

Թարգմանեաց

ԳՐ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Ընտիր բարբարվէպ մը որ մեծ ընդունելութիւն գտած է Հասնին Եւրոպիոյ մէջ։ Կը գտնուի Տէտէեանց վաճառատունը, Զաքմաքճըլար-Եօքուշու թիւ 10, և ամէն Հայ գրավաճառաց քով գին 12 դրուշ։

ՀՈՑԿԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Հեղինակ

Վ. ՐՈՅՐ

Ազգային և այլ դանազան նիւթերու վրայ գրուած եօթսուն ընտիր նամակներէ կը բաղկանայ։

Պ. Վ. Ռոյր և իւր բեղմնաւոր տաղանդը արդէն քաջ ծանօթ ըլլալով ընթերցասիրաց՝ աւելորդ կը համարինք այս մասին որ և է գովեստ։

ՆՕԳԻ-ՏԱՄ ԲԱՐԻԶԻ

Վերջին օր Հիւկոյի նշանաւոր գործերէն մին եղող այս հռչակաւոր վիպասանութեան երրորդ և վերջին հատորն ալ Պոլիս հասած ըլլալով՝ արդոյ բաժանորդներէն կը խնդրուի, որ իրենց անդորրագիրը ներկայացնեն Զաքմաքճըլար-Եօքուշու թիւ 1 Տէտէեանց վաճառատունը և հոնկէ ստանան նոյն հատորը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ

ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ընդհ. Ժողովը խնդ. նստի պիտի գումարի, յառաջիկայ ուրբաթ օր, 2 յունիս. 'ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Ղալաթիոյ։

Ատեանը պիտի բացուի ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին։

Կը հրաւիրեմ զազգային երեսփոխանս գալ ազդասիրաբար կատարել իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը։

Մնամ աղօթարար

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

Մկրտիչ արքեպիսկոպոս

29 մայիս 1872 ԽՐԻՄԵԱՆ

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլիս

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՑ

1. Նորոգ ընտրութիւն Ազգ. Վարչ. Քաղ. Ժողովոյ.

2. Ընտրութ. Նորոգ դիւանի Ընդհ. Ժողովոյ.

3. Կոնդակ վեհ. Կաթուղիկոսի,

4. Ատենական կանոնագրութիւն,

5. Կաթողիկոսական և Պատրիարքական յարաբերութիւնք,

Բ. Ատենադպիր ընդհ. Ժողովոյ

Յ. Հ. Մէրեկ-Գուլի

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԷՐ

ՍԲՐՈՅ

Պէլկրատ, 8 յունիս

Որ քէրէ ճանիպի Պապը ալիտէն, Սբրպ իմարէթինէ պիր նօթա իրսալ օլունուպ, մէղքիւր նօթատա Սբրպիսթանքն հալ ու հարէքէթի հագդընտա ատէմի հօշնուտի պէհան օլունմուշ տուր. Սբրպիսթանքն պու հարէքէթի, տէր մէղքիւր նօթա, Թիւրքիա իլէ Ավսթրիա միանէսինտէ ճէրէհան իտէն միւնասէպաթք թէհլիքէնէ դօհապիր։

(Լօրէ զանն օլունուր քի, Պապը ալինին մէղքիւր նօթասընա սէպէպիյէթ վիրէն խուսուս, Սբրպիսթան հիւքիւմէթի ազալարընտան պիր իքի զաթքն, Ավսթրիա մէմալիքինտէ խբրվաթ վէ սայիր Սբլավլարը թահրիդ իյլէմէքտէ օլտուգլարը տբը։ Պունլարքն պու հարէքէթի, Ավսթրիա տէվլէթի թարաֆընտան թահդէդ օլունմուշ տուր)։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ 8 յունիս

Միլիոնկ Նիու Օրլէանս բամուզու, բէնա 11 3/4 7,8

Պու կիւնքի սաթշ 12,000 պալա բամուզ բիսպասը տուրկ ան

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

Լոնտրա 10 յունիս

Էսամը Ումումի	54-5/8
1869 իսթիդրաղ	62-1/4 ալն 1/2
1871 իսթիդրաղը	72-1/4

Բարիս 10 յունիս

Էսհամը ումումի	55,80

ԴԱՅԼԱԹԱ ԲԻՒԶԱՍԸ

Էսհ. Ումումի 29 մայիս ախշամ դարս	59-21
» » 30 » Սապահ աշքլոը	59-23
» » Սաաթ 4	59-24
Իսթիդրաղ 1865	566-50
» 1863	355-
» 1869	317-
Սոսիէթէ ժէնէրալ	12-25
Քոլոնի »	16-16
Շրմէնտրիկը սէհիմէրի	175-

Թրամվայ հիսսէլէրի 1303 զ. խսիւրը

Սոսիէթէ Ավսթրո Թիւրք	10 30
Ստամպոլ պանգասը աղ սիօնլարը	1 65

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻՒԶԱՍԸ 30 ՄԱՅԻՍ

Ինկիլիզ լիրասը	109—06
Ֆրանսըզ ալթու	86—39
Բոլ	89—10
Գըրմից ալթունու	51—16
Պէեազ մէհիտիյէ (Ֆարդը	1—52
Պէշլիկ վէ մէթալիք (Ֆարդ	103-1/4 103-1/2
Պաղըր	120-1/4
Կէլէհէք դուբոն աբոնթասու	0/0 1 1/2

ԻԼԱՆ

Մուգատէմէ Լօնարատա քիւչատ օլունան սէրկիի ումումիէէ կէօնտէրիլէն էշեա պագքյէէսի, պու քէրրէ պիլ միւղաեէտ բէշին ադէտ իլէ ֆիրուսթ օլունաճաղընտան, իշթիրասընա թալիպ օլան զէվաթքն իշ պու հաշիրանքն պիրինճի բէնշէմպիհ կիւնիւնտէն պէտ իլէ, հալընը բէնճէմպիհ կիւնլէրի սաաթ պէշտէն օնա գատար թիճարէթխանէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իսթար օլունուր։

١٢٨٩ ըէպիւլ ախէր։

Մուգատէմա բէք չոդ մէմուրյէթ վէ քիթապէթտէ պուլունարաղ, մուսիսէրէն իզմիտտէ մէքթէպ քիւչատիյէ, թալիպլէրէ թալիմի քիթապէթ վէ գըրաաթլա աղ վագթտա պիր թաղըմ չակիրտա եէթիշտիրմիշ օլան Մուհիտտին էֆէնտինին Օսմանլըճա օգուտմասընը գօյայճա էյրէնմէք իչին եիւղ տերս իւղերինէ թէրթիպ վէ թէճրիպպէ էյլէմիշ, վէ մուհասէնաթը կէօրիւլմիշ օլան Ֆէվայիտ իւլ Միւպթէտի նամ էլիֆպա ըիստէսի, էվվէլքի էլիֆպա ճիւղերինէ նէսպէթէ, զայէթէ գօլայ, վէ ումումէ ֆայիտէլի օլարագ, վէ պուտտա հարիլարա սէտտա վիրէն իշարէթլէր վէ միսալլեր, վէ պիր լուղէթին էվվէլինտէ, վէ օրթասընտա, վէ ախըրընտա հարիլարն շէքլի տախի կէօսթէրիլէրէք, թալիպլէր նիհայէթ տէօրթ մահ իչինտէ զաղէթա, վէ պատմա քիթապլարը օգուտուղու թէպէյյունն իթմէսիյէ, սայէյի մէարիֆվայէյի հաղրէթի միւլիւքանէտէ, մէճլիսի մէարիֆ ըուխսաթքյա, պու քէրրէ թաղ վէ թէճնիլ օլունուպ, պէհէրլերի նէտտի ղուրուշա սաթքմազտա տբր։

Ֆիրուսթ օլունան մահալլը

Պաղչէ գաբոտունտա թէնպէքիճի ահմէտ Հասան աղա,

Սուլթան Պայէզիտտէ քեապրընճըլարտա, 128 նիւմէրօլու տիւքքեանտա Ահմէտ էֆէնտի,

Հասքեաքլարտա 49 նիւմէրօլու տիւքքեանտա Ահմէտ էֆէնտի,

Սահաֆլարտա 68 նիւմէրօլու տիւքքեանտա Ահմէտ էֆէնտի,

Տիքիլի թաշտա թէնպէքիճի ճէլիլ աղա։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱՐԱՊԻՍԹԱՆ

Հէր միլլէթ վէ քիլիսէլէրինտէն իսպարէթ օլան սրհհիյէ մէճլիսի աղալարընտան տօքթօր Սէվալա, կաղէթ տ'Ավկուսուրկ դաղէթասընտա պիր մէքթէպ տէրճ իթտիրէրէք, պու սէնէ զիեարէթճիլէրին հանճա կիթտիքլերի վագքի, Հիճաղտա զուհուր իտէն դօրէրա իլլէթի հաղդընտա պագը մալումաթլար վիրմիշ տիր։ Մէղքիւր բաբօրթօնուն պէհանքնա նէզարէն, Շամ զիեարէթճիլէրին քէվրանը, փետրվար 25 տէ Մէքքէ-ոէն եօլա չըգբպ, մարտ 10 տա Մէտինէյէ վասլը օլմուշ տուր։

Տէօրթ պին եօլճուտան միւրէքքէպ օլան մէղքիւր քէվրան, եօլտա տէօրթ եիւղ քիչի զայպ կյէմիշ տիր. պունլար դօլէրատան թութուլուպ էօլմիշլէր տիր։ Կէրէք նէֆսի Մէտինէտէ, վէ կէրէք վարուշլարընտա եէտի պինտէն զիեարէթճի պուլունուպ, գօլէրա իլլէթի, պունլարտան չօղունու գուրպան կէօթիւրմիշ տիր։

Իլլէթի մէղքիւր, էվվէլլէրի, պիր չօգ ատամ գուրպան կէօթիւրտիւքտէն սոնրա տէֆ օլմուշ կիպի կէօրիւնիր իտի, ֆագաթ, Մէքքէ զիեարէթճիլէրինէ կէլմէսի իլէ, եէնիտէն պաշ կէօսթէրիպ, շիտտէթլի սուրէթտէ դըրկըն իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, մարտ 8 տէն 16 եա գատար նէֆսի չէհիրտէ 1860 քիչի էօլմիշ վէ եօճուլար Մէքքէյէտէն չըգարբընտա իշլէրինտէն տէօրթ պին նէֆէրի վէֆաթ կյէմիշ տիր։

Զաթը հաղրէթի Շահանէ թարաֆընտան, Ավսթրիա-Մաճար սէֆիրի Դոնթ Լիւտոֆ ճէնապլէրինէ Մէճիտիէ նշանը զիշանընքն պէօյիւք դօրտօնու իթա օլունմուշ տուր։

—Արշիտիւք Շարլը Լուի հաղրէթլէրինին, իսթանպօլա կէլմէսի մինասիպէթի իլէ, Ավսթրիա-Մաճար իմբէրաթօրու Ֆրանսօա Ժոզէֆ հաղրէթլէրի, թիճարէթ վէ ումուրու նաֆիա նազիրը Լոհէմ բաշա հաղրէթլէրինէ Տէմիր թաճ նշանընքն պէօյիւք դօրտօնունու, վէ պիրինճի սըր քեսթիպլի շահանէ Ալիմի պէյէ վէ պիրինճի մապէյնճի խուրշիտ պէյէ, Ֆրանսօա Ժոզէֆ նշանընքն պէօյիւք դօրտօնունու, վէ թէշրիֆաթճը Համամի պէյէ, վէ միւհէնտիս միրալայլարընտան Հաֆիզ պէյէ, վէ Բէրլէթվի Բիալէ նամ վաբօրու հիմանուն գաբատանքնա Դըրօատը Գօմանտէօր նշանընքը իթա էյլէմիշլէր տիր։

— Իշ պու ճումա իրթէսի կիւնիւ, Բում Բաթրիյի հաղրէթլէրի, խարիճիյէ նաղրը վուշա հաղրէթլէրինէն, Դանիբճատա վագը եալըսընա կիտիպ, միւշարիէյէ հաղրէթլէրի իլէ միւքալէմէ էյլէմիշ տիր։

Գավրէն պէլճիրիլիյինէ նէզարէն, մէղքիւր միւքալէմէտէ, Պուլղար Բաթրիյինին պիր թաղըմ թեմլէր իչին փիգոպոս նասպ իթմիշ օրմասընտան պահա օլունմուշ տուր։

Սէրվէր վուշա հաղրէթլէրի, մէսէլէյի Սատրազամ հաղրէթլէրինէ արզ ու պէհան էյլէմէքլիյի վուտ պուլուրմուշ տուր։

—Շուրպի աէվլէթ ազալի սապգասընտան վէ Պօնտա խանէտանընտան Տէրվիշ պէյ էֆէնտիէ, բիւթպէյի բէֆիյայի միրիմիրանի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

—Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընտա օգունտուղունա նէզարէն, Լրմէնի Դանիմալիբլէրի Բաթրիյի Բիւբէլեան հաղրէթլէրի, Սէտտայի Հաղրդէթ զաղէթասընէն գաբաթբլմասընը Պոպը ալիտէն իսթիտա էյլէմիշ տիր։

—Սաղբզ ճէղիրէսինտէ շէհիրտէն տէօրթ սաաթ էօթէտէ, եէթմիշ եաշընտա պիր իսթիհարը իլէ դարբսընը խբրսբզլար խաբէնճէէէ գօյտուգտան սոնրա պօղմուշլար տբր։

—Գուրիէտէ օգունտուղունա նէզարէն իշ պու բաղար կիւնիւ, մատամ Լ..օն իբի եաշընտա օլան էրքէք չօճուղու իլէ պէրաբէր Օնլամուրտա կէզնմէքտէ իտի։ Չօճուղ օյնաեարաղ, եիւղ ատամ գատար եիրագլանը, ասքէրլէր, եաղասընտան թութուպ, պիրտէ սաաթքնը գաբմաղ խսթէրլէր։

Չօճուղ գարշը կէլիր վէ պաղրըշըպ չաղրմասընը իշիտէն իբինճի օֆիչալլարն պիրի, խբրսբզլարա եումուրուգլա վուրարաղ չօճուղը գուրթարմըշ տբր։

Մատամ Լ. . Համիլէ օլտուղունտան չէտիա սուրէթտէ սինիրի թուլթմուշ տուր։

ՍՐՆԱՎՈՒՏԼՈՒԴ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐԻ

Շգօտրատան մայիս 20 թարիխի իլէ Օսէրվաթօրէ Թրիէսթինօ նամ զաղէթաեա իրսալ գբլբնան մէքթուպատան շու սաթիաէքի ճիւմլէլէրի խոթիխրաճ իտէրիզ։

«Պիզիմ եէնի վալիմիզ օլան տէվլէթլու Շէվքէթ բաշա շէհրիմիզէ վիւրուտ իյլէտիյի կիւն, սանճաղըմբզտա պիր դաշ ճինայէթլէր վուգու պուլտու, իթթիֆատաթը զայիտէ սահիպի օլան ատամլար, պունա մէմալիքին միւսթագպէլի իչին պիր նիշանէի էսէֆպաշտ կիպի մանէա վէրիյօրլար։ Ատէթի վէճհ իւզրէ եէնի վալինին վիրուտի հէնկամընտա, էհալի սէվինճ իլէ, միւշարիլէյհին խոթիֆպալինէ կիթտիյի կիպի, ենինէ օլ ալայա իզտամէթկեահրընա դատար բէֆագաթ իյլէմիշլէր իտի, վէ պու ոբրատա մուսիպէթլու վագատար զուհուր իթմէմիշ իտի։ Ֆագաթ պու կիւն, հէր նէ գատար սիլահ թաշընմասը մէմնու իսէտէ, էվվէլքի կիպի, հիսանի հալտէ պուլունմայօրուզ, իլլա մուղայիրի օլարագ տիյէպիլիրիզ քի, հէման նիզամընզ հալինտէ պուլունմագտաեըզ։

«Պէնիմ զանընճճա, պիւթիւն խասպասաթլար, մէմալիքին բօլիթիզատա հալինտէն նէյէթ պուլույօրլար. ֆէնալըզ աղ օլմուշ օլուր իտի, էկէրչի պու թարզ խասպասաթ անճագ պիր մըզտար էշխասա մախսուս օլայտը, ֆագաթ ֆէնասը շունատա տբր քի, ճինայէթլէր սըզ սըզ վուգու պուլույօրլար, վէ պիր աիշղյէտէ վիլայէթին հէր թարաֆլարընտա միւթէագբպէն վագը օլույօր։

«Բաշայի միւշարիէյհին վիրուտունտէն պիր դաշ կիւն սոնրա, շէհրիմիզ եագընընտա Աեաղ մահալլէ դատապասընտա շարանը թէէսսիֆ հալլեր վուգու պուլմուշ տուր։ Պաղը թիւրքլեր, հիւքիւմէթի մահէլլէյէ նէզարինտէ շակիրտ մագամընտա խոթիխատամ գբլընան պիր կէնճ օսմանլըեա գարշը մուամէլաթը վահշիյանէտէ պուլունարաղ թէօհմէթլի օրմուշլար տբր։ Պիրաղ սոնրա, պու կէնճ օսմանլընընն միւթէալիգաթը, իշպու թահդիրատէն տօլայը ինթիզամ ալմագ իչին սիլահա տավրանմըշլար տբր, էկէրչի հիւքիւմէթ, միւնազարայի մէղքիւրէյի մէն իչին օրտաա նէֆէրաթը զապթէյէ սեվդ իթմէսէ վէ ատալէթին հիւքմինէ իթտաթ իթտիրմէք իչին ֆիրար իտէն ճիւնհա սահիպլէրինին իզլէրինի արամաղ չարթը իլէ պու իշտէ ֆէսատ չըգարան ֆբրգանընն պաղը միւթէալէը ատամլարընը թէվգբֆ էյլէմէսէ իտի, դանը պիր զ ալդը զուհուր իտէճէք իտի։

«Շբօտրալը Սօգօլի ֆամիլեասընա մէնսուպ պիր պէօյիւք պաշբյը Միւթիթիլէր էօլտիրմիշլէր տիր, վէ պու տատի մուգապէլէ օրմուշ տուր, պուն

տան պիր էյամ ագտէմ, Ալէքսիոտա պիր միրի խբտմէթինի իճրա իթմէքտէ օլան Սօգօլի Ֆամիլեասընտան տիկէր պիր աղանըն էմրի իլէ Լքի Գարատաղլըլար էօլտիւրիւլմիւշ օլմասը իչին։»

(Գուրիէ տ'Օրիան)

Ռօմա զաղէթալարընտան Լունիթա Գաթօլիքա նամ զաղէթա, պիր պահս տերճ իտէրէք, Նէհուտիլէր, քէնտի ըուհանիճէ մուամէլէլերինտէ խբրիսթիան գանը գուլլանմագտա տբրլար տէյլ։ անլէր հագգընտա օլունան ապէս իֆթիրա պիր չօգ բաբալար թարաֆընտան ճէրհ օլունմուշ տուր։ Վագթի իլէ մէգքիւր իֆթիրա չօգ եաեբլմիշ իսի։ Ֆրանսա վէ Ալմանեատա, Նէհուտիլէր, Զատիկ հայորդութիւնու եէրինէ պիր չօճուղուն եիւրէյինի եէրլէր տէյի ադվ օլունտուգլարը իչին, հագգլարընտա պինլէրճէ հագգսըզլար օլունմուշ, մահպէսէ աթբլմիշ, վէ ասլա մուհաքէմէ իտիլմէքսիզին գաթլ օլունմուշ օլտուգլարը, Պարոնիուսին իլինճի ճիլտի 395 սահիֆէսինտէ իսպաթ օլունմուշ տուր։

Տէօրթունճիւ Լինսան բաբա, բբէնալէրին վէ միլէթլէրին վահչի զայրէթինէ դարշը Նէհուտիլէրի Թասհուսլ իլէմէք իչին, Ալմանեա փիսքոպոսլարընտա պիրէր նամէ իրսալ իլէ, պիուշ քիմէսնէլէր պէօյլէ մէրհամէթսիզճէ թաղլիդ օլունմասընար իչին, էհալինին զաղապ ու հիտաէթինէ գարշը կէլմէլէրի զրմնընտա տավէթ օգուսմուշ տուր։ Իչթէ միւսայիլէյհ բաբանըն նամէսինի զիյրատ տերճ իտէրիզ։

«Ալմանեա Նէհուտիլէրի թարաֆրմըզա իչթիքեա իտիպ սըղլաշմագտա տբրլար, չէօյլէ քի պիր թաղըմ բուհանլար վէ սիզին թեմինլիզտէ պուլունան սայիր պիր թաղըմգուվէթլի ասբլզատէկեանլար, Նէհուտիլէրին մալլերինի էլլերինտէն ալմագ իչին, անլէրէ գարշը պիր թաղըմ նամագալուլ տէմիսէլէր իճրասընտա պուլունմագտա վէ խբրիսթիան մէզհէպինին չէհատէթի, պիր սուբէթլէ միլէթի մէգքիւրուն ասլընտան պիրէ կէրմիշ վէ թէկրարը չէրիֆտէ, պիր թաղըմ թէնպիհլէրտէն մաատա, «քիմսէ էօլտիւրմէյէսին» տէյի թէնպիհ օլունմուշ օլմասընա նաղարը տիզգաթ պուեուրմագսըզըն պիր թաղըմ եալանլար ույտուրմագտա տբրլար։ Պունլար, բաստալեատա, կիւնա գանունա իթաաթ իտէրէք, պիր չօճուղուն եիւրէյինի հայորդութիւն եէրինէ եէրլէր տէյի Եալան եէրտէ Նէհուտիլէրի ադվ իլէմէքտէ տիրլէր, պու չէյ իսէ, մէգքիւր գանունա տասդան տասդանա մուղայիր աիր, վէ պիր մահալտէ պիր լաշէ պուլունտուլունտա, Նէհուտիլէր էօլտիւրտիւլէր տէյի խասդասաթլէ ադվ օլունմագտա տբրլար։ Պունուն կիպի սայիր պիր թաղըմ եալանլարդա, վէ նիզամընտա ադվ իթմէքսիզին վէ իսպաթ կէօսթէրմէքսիզին Նէհուտիլէրէ գարշը թէտասգիրի չէտիտէ իթթիհադ իլէմէքտէ, վէ քիւրսիի չէրիֆ թարաֆընտան լութֆէն, մէրդուման գուվվէթ սահիպլէրինէ իհսան օլունան իմթիազաթա մուղայիր վէ Ալլահա վէ ասասլէթէ գարշը օլարագ մալլերինի էլլերինտէն ալմագտա, ած պըրագմագտա, մահպէսէ աթմագտա, վէ սայիր պիր թաղըմ էգզիսթլէր վիրմէքտէ, վէ չօգ տէֆիատա ութանճագ սուբէթտէ գաթլէ հիքմ իլէմէքտէ տիրլէր։ Նէհուտիլէրին աթալարը, Մըսրրտա Ֆարաօնուն կիւնինտէ նէ տէրէճէ ֆէնա հալտէ իտիլէր իսէ, պու կիւն Նէհուտիլէր, պալէատէ զիքրի սէպգաթ իտէն ասբլզատէ վէ գուվվէթ ու գուտրէթ սահիպի բբրէնսլէրին հիքմիթահէթնտա տահա ֆէնա պիր հալտէ պուլունմագտա տբրլար։ Նէհուտիլէր, կէրէք քէնտիլէրինին վէ կէրէք աթալարընէն էօթէտէն պէրու իգամէթ իթմիշ օլտուգլարը մահէլլէրտէն սէֆիլիքլէ հիճրէթ իլէմէեէ մէճպուր գըլընմագտա տբրլար։ Իչթէ պունուն իչին, գելբճտան կէչիրիլիրիզ տէյի դօրգտուգլարընտան, քիւրսիի չէրիֆին ագլ ու իտրագընա միւրաճաաթ իլէմէքտէ տիրլէր։

Պինապէրին, մէրդուման Նէհուտիլէրին հագգսըզ եէրէ թաղլիդ օլունմալարընը իսթէմէտիլմէտէն, վէ միլէթի մէրդումէնին պագը գալան գըսմընընբէյլամպէրին չէհատէթի իլէ դուրթուլաճաղընա ինանտըրըմըզտան, բաբասլար, ասբլզատէկեանլար վէ սահիպ նուֆուզ ու գուվվէթ սահիպլէրի, քիւսթախանէ սուրէթտէ պալէատէ պէկեան օլունան թաղլիդաթլարտան պիրիսինի իճրա իլիյէտիքլէրինտէ, անլէր իլէ ինսանլիէթճէ տավրանմանըզ վէ իլէրուտէ հագգսըզ եէրէ թաղլիդ օլունտուգլարընտա օլ պապտէ միւսաատէ իթմէմէնիզի թէնպիհ իլիէրիմ։

Եաղըլար Լիոնտա 2 յուլիս 1248

Մէգքիւր մէքթուպ, Ֆրանսա բուհպանընա տախի իրսալ դելքնմըշ տբր։

Սաատէթլու Հօպարթ բաշա թարաֆընտան Լէվանթ թայմըզ զաղէթասընա վերիլմիշ օլան պիր վարագանըն թէրճէմէսի տիր։

Ղաղէթանըզտա ուզուն վէ գբսա թիւֆէնքլէր իւղերինէ կէօսթէրիլէն պիր պէնտաէ ուզուն թիւֆէնքլէրին պաչըճա նիւմունէսի օլան Շնայաբքաբի թիւֆէնքլէրին ինկիլիթերրա վէ սայիր տէվլէթլեր թարաֆընտան թէրք օլունմուշ օլտուգլարընը բէք տօղրու պէհան կէլմիշտիր տիր։

Աղբղտան տօլար թիւֆէնքլէր Շընայաբը թիւֆէնքլէրինէ գօլայլըգլա թէպտիլ օլունտուղունտան, իչ պու թիւֆէնկլեր ինթիխապ օլունմուշ իսէ տէ, պիրինճի տերէճէտէ գուվվէյի ասքէրիյէյէ մալիք պուլունան տէվլէթլէր, էսկի թիւֆէնքլէրի թէպտիլ իլէ պէրաբար, տայիմա խթիմալ իթմէք իւղրէ էն ալէա պիր թիւֆէնք ինթիխապ իլիմէք իլէ մէշղուլ տուրլար։

Ինկիլթէրրա չօղ թէճրիպէլէր իլէ Մարթինի թիւֆէնկինին գունտաղընը վէ Հէնրի թիւֆէնկինին տէմիրինի պիրլէշտիրէրէք պիր թիւֆէնք եաբմըշ, վէ Մարթինի գունտաղընընը ալէալըզը բէք տէ միւսելլէմ տէյիսէտէ, Հէնրի տէմիրինին ալէալըզը 1868 սէնէսինտէ ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան ագտ օլունան գոմիթէնին իճրա իթմայի թէճրիպէլէրտէ թասդիգ օլունմուշ, վէ պու կիւնէտէք քնաֆֆէյի թիւֆէնքլէր իչին պու տէմիր դապուլ խոլմիշ տիր։

Բուսիա տախի Պէրատան թիւֆէնկինին խթիմալէ իպթիտար իթմիշ տիր. պիթ թէճրիպէ իշ պու թիւֆէնկին տախի էյի օլտուղու աղնաշըլըբ խէտէ, տէվլէթի միշարիէյէտա հէնուզ սուբէթի դաթիյէտէ պու թիւֆէնկին խթիմալինէ դարար վիրմէմիշ տիր։

Լաքին Ալէմանեա պու պապտէ տահա պիր դարար վերմէյիպ, քէնտիսինին խթիմալ իթմայի իյնէլի թիւֆէնկի թէրք իշմէք արզուսունտա տէյիլ տիր։

Ֆրանսա, Շասբօ թիւֆէնկինի թէպտիլ իթմէք էմէլինտէ օլուպ, իթալեա իսէ, չիմտիկք տահա պիր թիւֆէնք ինթիխապ իյլէմէմիշ տիր։

Պինապէրին տէվլէթի Ալիյէնին եէնիճէն պիր թագըմ Շնայաբը թիւֆէնկի իչթիրա իթմէք դարարընը թատիլ իյլէտիյի չաեանը թէպրիք պիր մատտէ տիր։ Մէգքիւր ինկիլթէրրա գօմիթէսինին իճրա իթտիյի թէճրիպէլէրինտէ քիւչիւք թիւֆէնքլէրին գուրշունու պէչ եիւզ եարտա մէսաֆէտէն իւչ գատէմ տօգուղ բարմագ, վէ նինէ խաֆիֆ պիր բիւզկեար էսէր իքէն, օ մէսաֆէտէ պէչ գատէմ տօգուղ բարմագ վէ պին եարտա մէսաֆէտէ օն տէօրթ գատէմ էլլի եէտի բարմագ զիյատէ կիթմիշ տիր։

Սէքիզ եիւզ վէ եա պին եարտա ուզուն մէսաֆէտէ Հէնրի թիւֆէնկի տէմիրինին Անֆիլտէ թէրճիհի գբչտան տօլար թիւֆէնկին ատի թիւֆէնկ իւղերինէ տէրքեաբ օլան թէրճիհի տէրճէճէտէ տիր։ Պու հալտէ Տէվլէթի ալտյէ չիմտիտէն պօյու գբսա պիր թիւֆէնկի գապուլ իլէ, ֆիշէնկ վէ միւհիմմաթը սայիրէյի տախի օնա կէօրէ իմալ իթտիրմէլի տիր։ Վէ էլտէ օլան թիւֆէնքլէրին պիրինճի թէճրիպէ վէ նա մուհարէպէտէ սուրէթի մաթլուպէտէ օլմասընը միշահէտէ օլունաճաղընտան, ասաքիրի Շտհանէնին էիլահարընը տէմիրի գբսա թիւֆէնկլէրէ թէպտիլ իյլէմէլի տիր։ Զիւնքի պէօյիւք տէմիրլի թիւֆէնքլէրէ վերիլէճէք բարա գայ օլաճագ տբր։ Ֆիշէնք ֆապրիգայի հիմայունունա պու սուրէթտէ պիր ֆապրիգա տահա իլավէ իթմէք լազըմ կէլէճէք իսէ տէ, պունուն մուճիպ օլաճաղը մասրաֆ իսթիմալ օլունաճագ նէթիճէյէ դիսպէթէն հիչ դապիլինտէն պուլունաճագ տբր։

Տէօրթ այտան պէրու թաթիլ իտիլմիշ օլան Արարատ զաղէթասընընը տինքի կիւնտէն պէտէն եէնիտէն թապ ու նէշր օլունմաեա պաշլատբզը մա մէմնունիէտ կէօրիւլմիշ տիր։

—Բումբաթրիյի էֆէնտի հաղրէթլէրի, չբզան ճիւմա կիւնիւ, Լունան մասլահաթկիւզարը Մ. Գալէրճիէ պիր վիզիթա վերմիշ տիր։

—Եագբնտա Անթաքեա վէ Իսկէնտէրիյէ վէ Գուտս Բում բաթրիարքլէրի Սթանպօլա կելէճէքլեր տիր։ Պունլարը կէլմելէրինտէն մագսատ, Պուլկար մէսելէսինէ տայիր օլտուղու զանն օլունուր։

—Պաղտատան ալընան խապերլէրէ կէօրէ, պունտան պիր մահ մուգատտէմ էմնալը կէօրիւլմէտիք սուրէթտէ գար վէ եաղմուր եաղարագ, հասբլ օլան սել պիր գաչ սէտտի խարպապ իտէրէք, պաղը կէօնա մաղարրաթ վերմիշ իսէ տէ, Պաղտատաբն էքսէր թարաֆլարընտա չիֆթի թագըմընընը տէօրթ կէօզլէ միւնթազըր օլտուղու եաղմուր կէլիպ, թարլա վէ չիմէնիքլէրի մաթլուպը վեճէյլէ սուլամբզ օլտուզունտան, պու սէնէ օրալարճա մահսուլաթտա ֆէյզ ու պէրէքէթ օլաճաղը աշիքեար տբր։

—Պուրա զաղէթալարընընը քնաֆֆէսի սայ քի հեր կիւն, չէհիր բօսթասընընը իտարէսինտէն իշթիքեա իլէմէքտէ տիրլէր, չիմնքի սապահլաեընը էրքէն չէհիր բօսթասը մերքէզինէ թէսլիմ օլունան մէքթուպլար, ֆէրտասը կիւնիւ սահիպլէրի էլինէ կէչմէքտէ տիր, նասբլ քի կէչէն հաֆթա տախի, իւսկիւտարտա խաքան իտէն տօսթլարբմբզտան պիրիսի ախշամ իւսթիւ մաթպատմբզա կէլիպ, սապահլաեընը՝ պիգէ խիթապէն չէհիր բօսթասը մերքէզինէ՝ պիր մէքթուպ թէսլիմ իդիմիշ օլտուղունու պիլտիրտիյինտէ, պիզ տախի մէքթուպուն պիրէ թէսլիմ իտիլմիշ օլմասընը պիլտիրտիք. մէգքիւր մէքթուպու անճաղ ֆէրտասը սապահէսը ախշ իյլէմիշիզ տիր։

Ղաղէթալարա կէլինճէ, իքի իւչ նիւսխէսի պիրտէն, սահիպլէրին էլինէ կէչմէքտէ իմիշ։

Իշ պու ույդունուզ հալ իւզերինէ, բօսթախանէ միւտիրի հաղրէթլերինին նաղարը տիզգաթընը տավէթ իտէրիզ։

—Ձէրիտէյի Հավատիստէ օգունտուղունա նէզարէն, կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ, Դբրէտի ֆէնէրալ Օթման տիրէքթօրու Մ. Թիւֆինի, մալիյէտէ կիտիպ, նէզարէթի մէգքիւր նաղբրը իլէ միւքեալէմէ իյլէմէքտէ իքէն, պիրտէն պիրէ թավանտան պիր թաշ տիւշմիշ տիր։

Մէգքիւր գաղա, քի աղբր նէթիճէլերի մուճիպ օլապիլիր իսի, Մալիեէնին քեաֆֆէյի տայիրէլերի թավանլարընընը մուայէնէսինէ լիւզում կէօսթէրմիշ վէ միւհէնտիսլէր ճէլպ օլունտուգտա, մէգքիւր թավանլարտան էքսէրիսինին, պու թարզ դաղալարա սէպէպինէթ վիրէպիլիր, վէ պինաէն ալէյհ, թամիրլ միւհթաճ իօլտուղլարընը պիլտիրմիշլէր տիր։

—Նէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ, պիր թագըմ Բումբար, թաթավլատա պիր մէյիսանէտէ իշին իյմէքտաէ իքէն, պէյնլերինտէ պիր գավզա զուհուր իտերէք իչլերինտէն պիրիսի գամաեը չէքտիկի պիրլէ, արգատաչընը ֆէնա սուրէթտէ հարաբամբզ տբր։ Մէրդումանիաէ պէլէտիյէ խասթախանէսինէ նաղլ օլունտու իսէ տէ, դուրթուլաճաղընա իմիտ եօք տուր։ Գաթիկի մէրդում, ֆիրար իյլէտիյինտէն պու կիւնէ գատար էլէ կէչիրիլմէմիշ տիր։

—Բարիստէն ալընան մէքթուպլար, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի նէզարինտէ Ուլահ Պուղտան ոճէնթօսու նասպ օլունան Մ. Ըսթրաթը չէհրի մէգքիւրէ միվասէլէթ իյլէմիշ օլտուղունու պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

—Սապէդ Ուլահ Պուղտան խարիճիյէ նաղբրը ժէնէրալ բրէնս Կիրպապը Ալինէզրինտէ Ուլահ Պուղտանոճէնթօսու նասպ ու թայէին օլունմուշ տուր։

—Կէլճէք 1873 սէնէսինտէ վիէնատա քիչատ օլունաճագ սէրգիի ումումի իշին թէշէքքիլ իտէն գոմիսիոնը չահանէ, անթիգաիտանէ 200 բարչատա եաղըն էշտա սէչմիշ տիր։ Մէգքիւր էշտարաբն իշինտէ, տէօրտունճիւ սուլթան Մուրատ հաղրէթլերինին, 1639 սէնէսինտէ Պաղտատը ֆէթհ իյլէմէքտէն սոնրա Ֆիրթուհաթլա խթանտօլա ինբտիսի կիւն թաշընընը սինահլար պուլունմագտա տբր։ Մէգքիւր սինահլար, օգլուգ, օգ, ղբրիս կէօմիյի, ղբրիսը չարլար, գամա, վէ թօրուղտան իպաբէթ օլուպ, քնաֆֆէսի տախի էրմասը միւզէյյէն տիր։

—Մէօյէնանիկինէ նէզարէն, Շնրքէթի խայրիէ վաքուրլարը իտարէսինճէ, եաղբնտա պէօյիւք թէպէտտուլի իճրա օլունաճագ տբր։ Չէօյլէ քի եօլճուլարըն բահաթլըզը վէ չարուգ կիտէպիմէրի իչին, Անատօլ վէ Բումէլի գընբլարընտա այրը այրը վարօր իշլէթտիրիլճէճէյի կիպի, թարիֆա տախի զիեատէսիյլէ թէնզիլ իտիլճէճէք իմիշ։

— Գուրիէ տ'Օրիան դաղէթասը, Միտհատ փաշա հազրէթլէրի հագգընտա կէզէն թէվաթուրլարընը եալանօլտուղունու, վէ փաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին, դայէթ եագընը կիւնլէրտէ Իսթանպօլա կէլէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ, բօլիս մէմուրլարը Գալաթատա Քիւրէքճիլէրտէ պիր գումարխանէ պասբպ, օն իքի օն պէշ նէֆէր գումարպազլարտան ալթը նէֆէրինի ախզ ու կիրիֆթ իտէպիլմիշլէր իսէ տէ, տիկէրլէրի, էօլմէէի կէօզլէրինէ ալարագ բէնճէրէլէրտէն գաչբպ գուրթուլմուշլար տըր։

— Թըրիէսթէտէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, չիչէք իլէթի չէհրի մէզքիւրաէ պէօյիւք գէրկընը իթմէքտէ, չէօյլէ քի, կիւնտէ 50 տէն զիեատէ ատամ գուրպան կէօթիւրմէքտէ տիր։

—Իշ պու բազար ախշամքսը, եէնի չէհիրտէ պիր թագըմ Ռումլար իլէ Գուլկարլար միանէսինտէ գավգա զուհուր իտէրէք, թարաֆէյնտէն պիր չօգ ատամ եարալանմըշ տըր։

—Բօսթախանէ վէ թէլէկրաֆ միւտիրի հազրէթլէրի, Պէյ օղլու մէրքէզինտէ պուլունան քեաֆիֆէյի թէլէկրաֆ մէմուրլարընը մահալարընը արթըրմըշ տըր։

—Իշ պու բազար ախշամքսը սէրխոշ թայիֆէնին պիրի, Պէյ օղլունուն տօղրու եօլունտան պէյկիրինի տէօրթ նալ գօշտուրուր իքէն պիր չօճուղու տէվիրիպ, ֆէնա սուրէթտէ եարալամըշ տըր։ Մէրգում ալթը ախզ ու կիրիֆթ օլունամատը։

—Ալթինատան պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, օրանըն դատընլարը, ֆագըր վէ կէչինմէլէրինտէն ատիզ օլան գարըլարա իշ պուլմագ, վէ ֆագըրլարա թէրպիյէ էօյրէթմէք իչին, պու տէֆա պիր դըլուպ թէչքիլ իյլէմիշլէր տիր։ Դըրալիչա Օլկա հազրէթլէրի, մէղքիւր դըլուպէ ըիասէթ իյլէմէքտէ տիր։

—Լէվքնթ թայմըզըն զայէթ էմնիեէթէ չանան մահալլէն ալարագ պէանընա նէզարէն, Պապը ալինին էրմէնի Դաթօլիքլէրի մէսէլէսինտէ միւտախէլէ իյլէմէքտէ օլմասը իչին բաբա հազրէթլէրինին բըրօթէսթօ իթմիշ օլմասը, վէ Պապը ալինին, Դաթօլիք բաթրիյինէ, լաղըմ կէլէն պէրաթը վիրմէէ վէ քէնտի մէօհրինիւ թանըմաեա թէրէտտիւտ կէօսթէրմէքտէ օլմասը եալան իմիշ։

—Իզմիրտէ թապ ու նէշր օլունան Ինբարսիալ դաղէթասընտա շու ատիտէքի տէհշէթլու վագա օղունմուշ տուր։

«Էկէր, սուլու կաղըն վիրտիյի զարար վէ մուճիպ օլտուղու ֆէլաքէթլէրին, հաթթա Գօմիւնին էն ուղուրսուղ կիւնլէրինտէ մէղքիւր սուլու կաղըն վիրտիյի զարար ու խասարաթըն թէվարիիսինի կէօզտէն կէչիրէճէք օլուր իսէք, կէչէն հաֆթա Պուրնապատա վուգու պուլան հիւնէնկիզ վագատա օլ տէհշէթլու սուլու կաղ նէ սուրէթլէ վահշիանէ սուրէթտէ գուլլանըլմըշ իսէ, հիչ պիր եէրտէ սուլու կաղըն էօյլէ վահշիճէ գուլլանըլմըշ օլտուղունու կէօրէմէյիզ։

«Գօսթատի նամ քէս, քիմսէյէ զարարը թօգունմաեան պիր տիվանէ օլուպ, հէր քիմ քի եանաշաճագ օլսա, պէօյիւք պիր սէվինճլէ, «պէնիի շիմտի փիսքոպոս նասպ իթտիլէր» տէր իսի։

«Մէրգում, քէնտի իգպալընտան խոշնուտ օլտուղու հալտէ, կէչէն կիւն, պէօյիւք Պասէնին գըերսընտա եաթմըշ վէ շիւբհէսիզ, քէնտիսինին փիսքոպոս նասպ օլունմասը, քէնտիսինէ պիր թագըմ տիւշմանլար բէյտա իթտիրմիշ տիր տէյի տիւշունմէքտէ իսի, շինքի, եաթըպ բահաթլանմագտա իքէն, պիր թագըմ վահշի շագաճըլար, մէրգումուն բուպալարընը սուլու կաղ իլէ քսըլաթըպ, բուպալարընը ալթէշէ վիրտիլէր, տէյիլ մէրգումա պիր քէօթիւլիւք եարմագ, իլլա, էյլէնմէք իչին։

«Մէղքիւր մէնզարէ, սէֆապախշ պիր մէնզարէ օլտուղունտան, հիչ պիր քիմսէ, ինսանիյէթի սէսսինի իշիթտիրէրէք պու իթտիյինիզ կիւնահ վէ եազըգ տըր, տիմէտտի։ Օեունօյնանտը վէ զավալը Գօսթատի, տէօրթ թարաֆը ալէվլէրտէն գուշատըմըշ օլտուղու հալտէ, պիրտէն պիրէ ուեանտը վէ աճըքնտան նաշի պաղրըշըպ չաղըրտըգը վագըթ, ճէլլատլարը գահ գահ կիւլմէեէ պաշլատըլար, վէ հէմտէ, զավալը ատամ, ալէվլէրին իչինտէ պիր էյիճէ գավրուլտուղու վագըթ։

«Մէրգում Գօսթատի, ճան գուրթարան եօգ մը տըր սէյի դօշարագ կիթտի վէ պիր թագըմ գատընլար արգասընտան կիսիպ, չարշաֆլա ալէֆլէրի սէօնաիւրէպկիտիլէր, ալէֆլէր, զավալլըը սաէթա քէօմիւրէ թահվիվ իյլէմիշ օլտուգլարընտան, ալտընը եարալարտան միթէէսսիրէն վէֆգաթ իյլէմիշ տիր։

«Պիլմէյիզ քի հիւքիւմէթի մահէլլիեէ, պու պագտէ պիր թէֆթիշ ատընլմասընը էմր իթմիշ մի, ֆագաթ շունու պիլիրիզ քի Պուրնապա էհալիսի, մէղքիւր ուղուրսուզ չագանը իսէնլէրէ գարշը ուճ տէրէճէտտէ հիտտէթլէնմիշ տիր։

ՐՈՒՍՃՈՒԿՏԱ ՊԷՕՅԻՒՔ ՊԻՐ ՖՈՒՐԹՈՒՆԱ

Տիւնքի սալը կիւնիւ, սաաթ ալթը բատտէլէրինտէ, Բուսճուգ վէ հավալիսինի պիր սէհապը ղուլմէթ դաբլաեարագ, ճուի սէմատէ միւշահէտէ օլունան ալայիմի աճէպիյէ, ումումէ իլգայի տէհշէթի ադիմէ իյլէտիյի հալտէ, ղարպ ճիհէթինտէ զայէթ չէտիտ զուհուր իտէն պիր ֆուրթունա իլէ նիղուլ իտէն տօլու տանէլէրի, էլլի ալթմըշ տիրհէմ սըզլէթինտէ օլարագ ալէլ ումումի պինալարընը ճամիարընը գըրըպ տէօքմիշ վէ էշճարընը տալպուտագլարընը վէ մէյվէլէրինի եէրէ ինտիրմիշ տիր։

ՃԷնապը խայր էլ հաֆըզին, սայիր մէմալիք վէ պիլտանը սաֆը սամտանիկէսինէ գարին պույուրսուն։

Իշ պու տօլունուն շու տէրէճէտէն իպարէթ օլան մաղարրաթընտան գաթէն տէրգոթ իրասը խասարաթ իյլէյէն ֆուրթունանընն տէրէճէյի չիւտէթինի թարիֆէ հաճաթ կէօրիլէմէկէք, չիմտիլիք եալընըզ մէշհուտաթըմըզ վէ վասըլը սէմը թահգըգաթըմըզ օլան մաղարրաթընն պէհանընա չուրու իտէրիզ։

Իշ պու ֆուրթունա, սէմթի զարպիեէտէն ճիհէթի շարդիկէեէ տօպրու պիրսիբաթը չէտիտտէ վէ ֆէվգէլատէ իլէ վէզան իտիպ, նէհրատէ էօնիւնէ կէլէն կէմիլերի պաթըրմըշ վէ գաբատտա մինարէ վէ էշճար վէ պինալարը եըզըպ կէչմիշ տիր։

Շէօյլէ էլ, Թունա թէրսանէսի բիշկեահընտա լենկէրէնտաղ օլան Մէտհէթ վէ Նիշ վաբօրլարընը գարատա եամաաթըզը կիսլի։ Իբի գըթա քիչիւք զըրհը վաբօրլա, տիկէր իբի գըթա թիւճճար սէֆինէսինի զարիգի տէրեա իթմիշ վէ թաշ վէ թուզլա վէ թախթատան օն գատար մինարէյի եըգմըշ վէ պիր գաչընըն քիւլահընը տիւշիւրմիշ վէ իտարէյի նէհրիեէնին, սահիլտէ վագը ֆապրիգա էպնիյէլէրինատէն պաշգա պիր չօգ խանէ վէ տիւքքեանլարը խարապ իյլէմիշ վէ հէման ումումի սուրէթլէ թախթա վէ չիթ տուվարլարը եէրէ ինտիրիպ գասասլաեա խայլիճէ մաղարրաթը թօգունմուշ տուր։

Ալէլ ումում թէլէկրաֆ խաթթլարը խարապ վէ եէր քէօ-ինանէն պաշգա հէր թարաֆճաէ մը մուխապէրէ միւնգաթի օլմուշ տուր։

Շեմէնտրֆէր խաթթընճա օլան զարար վէ զիեանը, պին պէշ եիւզ լիրա գատար թահմին օլունուեոր։

Հայվանաթճա տա մէճրուհ վէ թէլէֆաթ օլմասը մէլէհուղ տուր։

Դըրբլան քիրէմիտլէր, ալթը միլեոն հիսապ իտիլիեոր։

Եըգբլան պինալար ալթընտա գալանլարճա վէ տօլու խասպէթ իտէնլէրճէ, մէճրուհ վէ թէլէֆաթ տախի օլտուղու իշիտիլմիշ իսէ տէ, մըգտարը հէնուզ թայեին իթմէմիշ օլտուղունտան, նուֆուս վէ սայիրէճէ օլան վէֆիեաթ վէ թէլէֆաթըն մըգտարը սահիհճէ թաֆսիլաթա տէսթրէս՝ օլտուղումուղտա տէրճ վէ իլան իտէճէ յիմիպի վատ իլէ, չիմտիլիք չու գատարլա լիգթիֆա օլունուր։

(Թունա)

ԱՀՈՒԵԼԻ ՓՈՓՈՐԻԿ ՄԸ Ի ՌՈՒՍՃՈՒՔ

Բուսճուգ 24 մայի 1872

. . . խմբագիր,

Երէկ ժամը 6ին միջոցները տարօրինակ տեսարան մը տեղի ունեցաւ հոս, օդը երթալով գեղնալով սկսեց որոտալ, երկինքը խիստ կերպով մթնցաւ սեւ ամպեր լեցուեցան քաղքիս արեւմտեան կողմը ու սկսեց կարկուտ տեղալ սաստիկ հովով, հեռագրատան (ուր կը գտնուէինք) պատուհաններուն մեծ մասը խորտակեցան ու կարկուտները ներս լեցուեցան ընկուզի և հաւկիթի մեծութեամբ. ամենքիս ալ ահ ու դողի մէջ էինք այնպէս կը կարծուէր թէ քաղաքը կը ռմբակոծէին, այսպէս երբ ոմանք կ'սպասէին թէ գուցէ այն նախագուշակուած դիսաւոր աստղը երկրիս հասած է ու մեզ պիտի խորտակէ՝ օդը սկսեց բացուիլ՝ փոթորիկը կէս ժամ տեւելէն ետքը։

Նոյն պահուն հասարակաց աչքին խիստ եղկելի տեսարաններ կերևէին. հոս հոն կառքաւ կը տանէին մէկ քանի հոգիներ որոնցմէ ոմանք կայծակէ զարնուած էին, ոմանք վիրաւորակներու տակ մնացած։ Քաղքին մէջ բաստ մեծի մասին Հայոց և Յունական թաղը խիստ վնասուած է թաթառ կոչուած հովերուն ու կարկուտներուն սաստկութենէն, շատ մը տուներ ու խանութներ աւերակ դարձած են, վեց եօթը մզկիթներէն ոմանց մինարէները կործանուած ոմանց չէնքը, տէրուական երկու փոքրիկ շոգենաւները ընկզմած են, շատ մը նաւերու կայմերը խորտակեալ են, ապակեաց վնասը անկարելի է հաշուել գրեթէ բոլոր չէնքերը առանց ապակիի մնացած են, հեռագրոյ բոլոր թելերը խորտակեալ են, վառնայէն եկող երկաթուղւոյն մէկ վագոնը քայքայուած է, հրեշտ սինակոգան բոլորովին կործանուած է, խիստ մեծ ծառեր արմատախիլ եղած են, գիւղերէն եկող գիւղացիները իրենց կառքերովը մէկտեղ հովերուն զօրութենէն մինչեւ խրամներուն մէջը քշուած են, անկարելի է նկարագրել վնասուած հասարակութեան ճիչերը Հայոց և Յունական թաղին մէջ ուր փոթորիկը աւելի զօրութեամբ տեղի ունեցած է. սուղ միջոցիս մէջ դեռ յայտնի չէ մեռեալներուն ու վիրաւորեալներուն թիւը։ Անկարելի է մի առ մի գրել եղած վնասները, ես շատ համառօտ գրեցի ինչ որ աչքով տեսայ, դարձեալ ձեզ կը գրեմ հետզհետէ առած լուրերս։ 70 տարեկան ծերեր կ'ըսեն թէ Ռուսճուքի մէջ այսպիսի պատուհաս մը տեղի ունեցած չէ։

Աղնիւ խմբագիր, կաղաչեմ նամակիս կարեւոր մասը զատելով հրատարակել բարեհաճիք։

Մնամ խորին յարգանօք

Առաքել Գ. Ամարեան

Յ. Դ. Սոյն վայրկեանին կ'իմանամ թէ այն թաթառը որ Հայոց և Յունական թաղը խիստ վնասած է, նախ և առաջ Դանուբի վրայ ծնած է և անոր ջուրերը խիստ վեր վերուցած է ու վերջը սոյն թաթառը սկսած է Հայոց և Յունական թաղերը պատրիլ ու չէնքերը տակն ու վերայ ընել։

ԻԼԱՆ

Ցեր սեատէթ վէ պիլատը սէլէսսէտ ալթընճը տայիրէտէն մատատա մահալլի մալիւմ վէ էյհամը մախսուսէտ գուրուլան բազար մահէլլէսի սէքսէն սէրիզ սէնէսի հաշիրանը իպթիտասընտան սէնէյի ամիյէ մայիսի նիհայէթինէ տէկին պիր սէնէլիկի միւզայէտէ օլունմադտա պուլունտուղունտան, իլթիղամընա բաղիպ օլանլարընն հուլուլ իտէճէք չէհրի հաղրանընն պէշինճի կիւնինինէ գատար, մինթահիտլէրիյլէ պէրապէր չէհիր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Մայիս 28

———

Ասաքիրի Շահանէ լսղըմէսի իչին 84 000 դիէ բաժնուդտան մամուլ չատբը գօլանը իլէ, միւշթէմէլաթըն միւնադասասը հաղրանընն 1 ինճի բէնճէմպիհ կիւնիւ իճրա օլունաճագ տըր։

Ի թասընա թալիպ օլանլէրին նէվմի մէղքիւրատէ Տարի Շուրայա կէլմէլէրի լազըմ կէլուր։

27 մայիս 1872

Պապը սէրասքէրի

———

Զիրատ ղիքը օլունան միւնադասալար Տարի Շուրատա իճրա գրլընաճագտըր. հանի մայիսըն 29 ուճու բազար իրթէսի կիւնիւ 22.000 արշըն ինկիլթէրրա քեարի քէթէն պէգի իլէ, 8000 արշըն գալիդօթ պէգի. սալը կիւնիւ (մայիսըն 30), 4200 օգկա պէնկաղ չիվիտի, 15.200 օգկա շապ, 8000 օգկա չարապ թօրթուսու, 1.500 օգկա ատի բօթաս, 30.000 օգկա դանբէլ, 5000 օգկա թուրգալ, 31.000 օգկա սոտա, 1400 օգկա մէլաղ, վէ 1300 թօնէլաթա պիրինճինիմէրօնիուքաալ մատէն քէօմիւրիւ, բէնճէմպիհ կիւնիւ (հաղրան 1) 6000 արշըն իքինճի լուի չուխասի իլէ, 2000 արշըն անդքտի, 18.500 արշըն ինճէ կիւվէղ, վէ 400 արշըն նէչիչուխա իչին, սալը վէ բէնճէմպիհ կիւնլերինքի միւնադասալար դաթիէն իճրա օլունաճագ տըր։

Ի թասընա թալիպ օլանլէրին նէվմի մէղքիւրատէ Տարի Շուրայա կէլմէլէրի։

25 մայիս 1872

Պապը Սէրասքէրի

———

ՍԱՀԻՊ ՊԱՆՉԷԹԻԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէմպիհ բազարընտա Ն՝. 29 իքսի խանընտա։